

Palatalisatsioon ek peenendus mulgi keelen

Anul olli **nall** pähän.
Tarvastu **nallanõnade** teive Väätsäl **pallu nalla**.
Poisiksel olli **pall** puhun.
No küll olli täembe ää **süük**.
Rüäakk seis nurme pääl.
Vares om iki **all, akk** must.
Einä**ang** om kolme aruge.
Jürikuu om kähen, a **ang** iki akne all.
Ark olli katearaline, vigel olli kolmearaline.
Esä künd **arkadrage** maad.
Arm sai otsa, a **arm** jäi süämese alla.
Tüdriku akassive enne pidu ennest **ehtme**.
Engiaal käive **enge** kodun.
Usse**eng** taht määri.
Tal tulli **ikk** pääle ja akaski kõva elüge **ikme**.
Poig tulli **ilda** õhtu veske mant.
Na tõstsive väräti **illäksi** iist ärä.
Esä **jakk** olli tõise röövage jakatu.
Kulle kuulmeistre juttu ja tõmba pääliskirjale **jutt** ala!
Taar om ää **juuk**.
Ommuku ollive **jälle** ilvesse **jälle** rõuna pääl.
Kaal näidäs, et **kaal** olli puul kilu rasse.
Peni akas maad **kaapme**.
Pane **kaal** potti kiimä ja **kaas** pääle!
Siin kanasiin ek **kukesiin** ei kasva.
Poiss läits kuuli, vihu **kandle** all.
Villane **kamps and** äste lämit.
Karask tetäs iki kesvājahust.
Vanamiis **kõnd kaske** vahel, **kask** sellän.
Lase tainas iki äste üles **kerkude!**
Kesäjass om valus salume ja pureme.
Kiriküüt laksutes ossa pääl.
Koerustükk om siande laits, kes ei kulle.
Võõras **kolk** usse taga.
Vaablase **kong** olli tua pääle tettu.
Pane **konks** kah kinni, sõs om uss **konksin**.
Reedal olli **korv** kähen, **corp** ja **kost** sihen.
Kost sii **korm** kikk kokku aet om?
Einu käis Ainul mitu kõrda **kossul**.
Poiss viir nigu **kuna** mäest alla.
Kunt taht rohkemb süvvä ku orik.
Küük olli lämnes köet ja **kuuk** küdsäs ahjun.
Kajukuuk olli katik minnu.
Tuu kuuri alt koore**pütt** ja lüü **kuur** vattu!
Kuus kasus aia veeren **kuuskümmend** aastet.

Uus **kuut** es pia **kuut** aastetki vastu.
Üits **kõnnak** vaht uulitse pääl.
Tänavaaste om **rüäkõrs** peenike.
Vikat ja **kõvask** käive iki üten.
Kärk eläs urun, a **kärg** (*musträhn*) puu otsan.
Käskje käsk papre oma kätte tuvva. Sii olli **käsk**.
Küllealune kott olli vaja ärä vahete.
Arnu **kütt** sanna, a miu miis **kütt** joba eilä.
Mustla pääl om **laat** ja sääl om **laat** müügil.
Langu pääl olli täade, et sii **lank** om müvvä.
Lekknõud olli ää möske.
Vellu **liik** kodu poole, a **liik** olli joba katussearjast vällän.
Luht olli lille täüs ja ää **luht** lei kohe nõnna.
Lõika mulle kah üits **lukk!**
Luum es saa arugi, et **luum** om viil toores.
lirelõks läits lõksti kinni.
Mann segäs puuluskage, sest **mann** taht põhja kõrbude.
Sii **mant** olli tal puha esä **mant** tuudu.
Terve **miil** viil ihen, a **miil** iki rõõmus.
Sial olli **modal** ihen ja **nüür** jala küllen.
Latsel olli **muun** kotige sellän ja verev **muun** peon.
Sitigumuus om külmetuse rohi.
Sii **männ** tule maha võtta, tal om **märk** pääl.
Narr akas miut **narme**.
Nelläbe om nädäli **nelläs** päe.
Poisil olli suur **noks** nõna otsan ja valge **noks** pähän.
Peremihel olli **pakk** pääl, sest **pakk** taht lahku.
Tii olli tühi ja **pallas**, **pallald/palt** tuuleuug käis üle.
Pann, **pürst**, **raats** ja **pang** om pernaisel tarviliku riista.
Ärä tii ringeld, tii **rants!**
Salvelavvaraks olli äste nätä.
Vihmarenn ja **repp** ollive mõlembe puust tettu.
Ruus sätte ruusa pääle maha ja läits purus.
Kirvetäks olli paku sissi lüüdu.
Vaska olliv alla katepäevätse.
Värm olli vällästuult ärä kulunu.

Tee ise laused:

Tunn

Part

Parts

Pukk

Rong

Tokk

Valts

Uur

